



## โรงพยาบาลบ้านนา (BANNA HOSPITAL)

CPG : COPD	ผู้จัดทำ : นายเขตพิพิพัฒน์ วิทูรากร
รหัส CPG - PCT - 008	แก้ไขครั้งที่ : 05 วันที่บังคับใช้ วันที่ 06/06/67   หน้าที่ 1/3

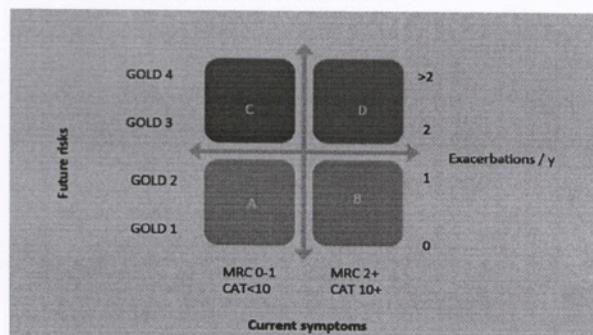
### การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคอุดกั้นเรื้อรัง

Criteria Diagnosis	
ระดับ Provisional	- ผู้ป่วยอายุมากกว่า 40 ปีที่มีอาการไอเรื้อรัง มีเสมหะ เห็นอย่างๆ โดยอาการค่อยเป็นค่อยไป และมีอาการมากขึ้นเรื่อยๆ - พบในผู้ที่มีสานหดคุกภาวะนี้ เช่น ถุงลม หลอดลม การประกอบอาชีพ
ระดับ Probable	Chest X-ray มีลักษณะ low flat diaphragm, intercostal space กว้าง, hyperlucency, hanging heart, increased lung marking และวินิจฉัยโรคอื่นออกไป
ระดับ Definite	Irreversible airflow limitation (post-bronchodilator FEV <sub>1</sub> /FVC <70%) จากการตรวจสมรรถภาพปอด

โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง หรือ COPD (Chronic Obstructive Pulmonary Disease) คือ โรคหลอดลมอักเสบเรื้อรัง (chronic bronchitis) และโรคถุงลมโป่งพอง (pulmonary emphysema) โดยมีลักษณะเป็น progressive, not fully reversible airflow limitation ซึ่งเป็นผลมาจากการระคายเคืองเรื้อรังต่อปอดจากฝุ่นและก๊าซพิษ ที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ควันบุหรี่ ทำให้เกิด abnormal inflammatory ทั้งในปอดและระบบอื่นๆ ของร่างกาย

### ระดับความรุนแรงของ COPD

แบ่งตาม GOLD Guideline และ BODE index



### BMI

Degree of airflow Obstruction (FEV<sub>1</sub>% predicted)

- GOLD 1 Mild: FEV<sub>1</sub> ≥80% predicted
- GOLD 2 Moderate: FEV<sub>1</sub> 50-80% predicted
- GOLD 3 Severe: FEV<sub>1</sub> 30-50 % predicted
- GOLD 4 Very severe: FEV<sub>1</sub> <30% predicted

Dyspnea (MMRC dyspnea scale/CAT Score)

Exercise capacity (6-minute walk distance)

กลุ่ม A ได้แก่ ผู้ป่วยที่มีอาการน้อย และโอกาสเกิดการทำเรื้อน้อย  
กลุ่ม B ได้แก่ ผู้ป่วยที่มีอาการมาก และโอกาสเกิดการทำเรื้อน้อย  
กลุ่ม C ได้แก่ ผู้ป่วยที่มีอาการน้อย และโอกาสเกิดการทำเรื้อนมาก  
กลุ่ม D ได้แก่ ผู้ป่วยที่มีอาการมาก และโอกาสเกิดการทำเรื้อนมาก

### เป้าหมายการรักษา

- บรรเทาอาการหอบเหนื่อย
  - ทำให้ exercise tolerance ดีขึ้น
  - ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น
  - ป้องกันหรือชะลอการดำเนินโรค
  - ป้องกันและรักษาภาวะแทรกซ้อน
  - ป้องกันและรักษาภาวะอาการกำเริบ
  - ลดอัตราการเสียชีวิต
- }
การลดอาการในปัจจุบัน

}
ป้องกันสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต



## โรงพยาบาลบ้านนา (BANNA HOSPITAL)

CPG : COPD	ผู้จัดทำ : นายเขตพิพิพัฒน์ วิทูรากร
รหัส CPG - PCT - 008	แก้ไขครั้งที่ : 05 วันที่บังคับใช้ วันที่ 06/06/67 หน้าที่ 2/3

### การรักษา

1. การเลิกสูบบุหรี่
2. การรักษาโดยการใช้ยา  
เลือกใช้ยาตามกลุ่มผู้ป่วยดังนี้

ความรุนแรง	การรักษา
GOLD1: Mild	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Short acting <math>\beta_2</math>-agonist (SABA) as needed</li> </ul>
GOLD2: Moderate	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Long acting Bronchodilator (LABA or LAMA)</li> <li>• SABA as needed</li> </ul>
GOLD3: Severe	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Long acting Bronchodilator (LABA or LAMA)</li> <li>• SABA as needed</li> <li>• consider inhaled corticosteroids if frequent exacerbations</li> </ul>
GOLD4: Very severe	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Long acting Bronchodilator (LABA or LAMA)</li> <li>• SABA as needed</li> <li>• inhaled corticosteroids</li> <li>• Consider Long term oxygen therapy</li> </ul>

3. การพื้นฟูสมรรถภาพปอด ได้แก่ ฝึกหายใจ (Breathing exercise), ฝึกออกกำลังกาย (Exercise training)
4. การรักษาอื่นๆ
  - a. การฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่
  - b. การให้ long term O2 therapy (LTOT)  
วันละ  $\geq 15$  ชม. มีข้อบ่งชี้ดังนี้
    - i. ผู้ป่วยมี  $\text{PaO}_2 < 55 \text{ mmHg}$  หรือ  $\text{SpO}_2 < 88\%$
    - ii. ผู้ป่วยมี  $\text{PaO}_2 = 56-59 \text{ mmHg}$  หรือ  $\text{SpO}_2 < 89\%$  ร่วมกับมีภาวะแทรกซ้อน ของการขาดออกซิเจน เช่น Erythrocytosis, Pulmonary hypertension
  - c. การรักษาด้วยการผ่าตัด (Lung volume reduction surgery)

### สรุปผลของการรักษาในแต่ละขั้นตอนของโรค COPD

		Smoking cessation	SABA	LABA/LICS	ICS	Chest rehab.
benefit	ป้องกันการดำเนินต่อไปของโรค	●				
	ลดอาการและเพิ่มคุณภาพชีวิต	●	●	●		●
	เพิ่มความสามารถในการออกแรง	●		●		●
	ลดโอกาสเกิด acute exacerbation	●		●	●	
	ลดอัตราตายจากโรค	●				
harm	ความเสี่ยงในการเกิด pneumonia			●	●	

### เอกสารอ้างอิง

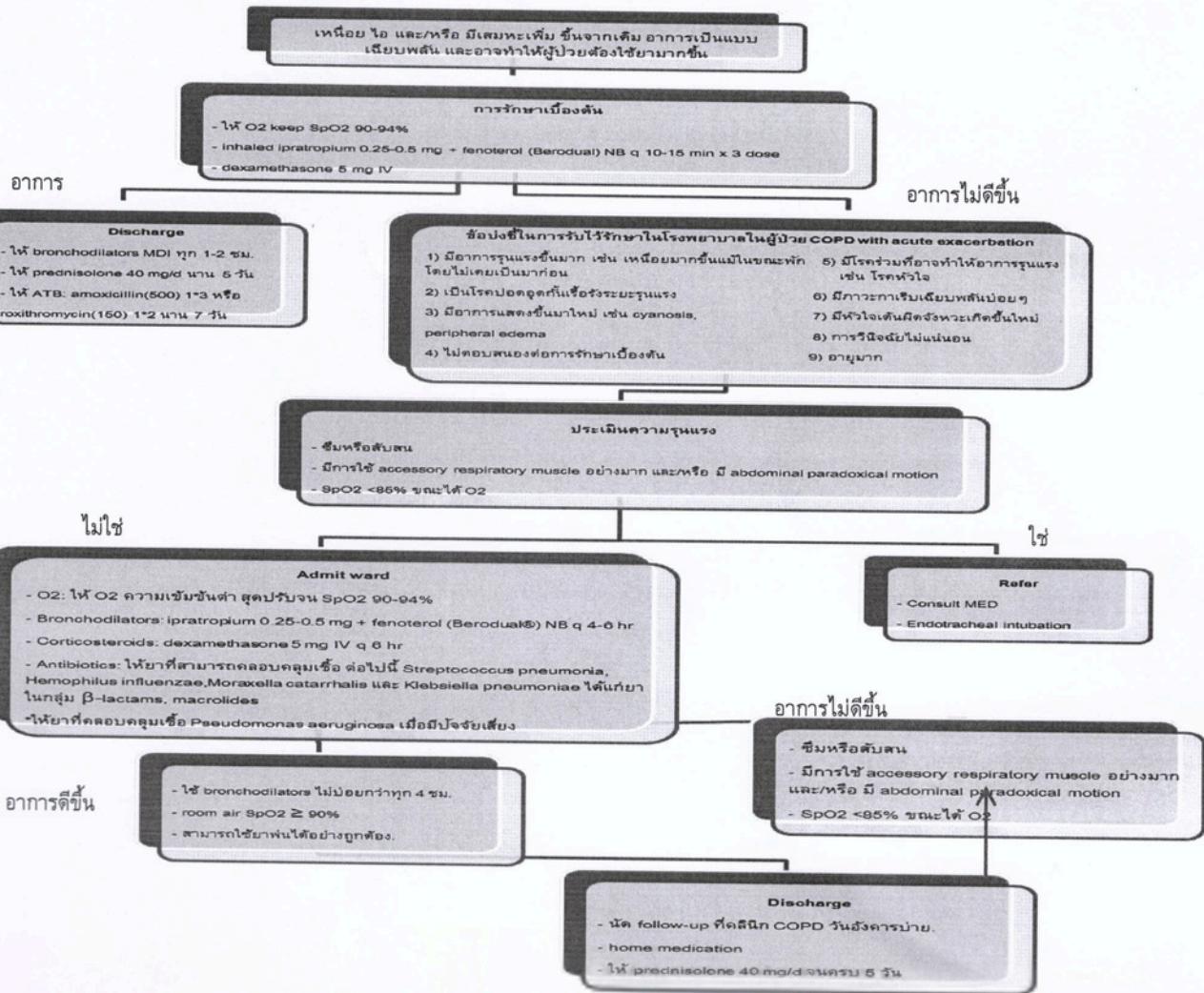
1. แนวทางการวินิจฉัยและรักษาโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในประเทศไทย พ.ศ. 2553. สมาคมอุรเวชร์แห่งประเทศไทย
2. Global Strategy for the Diagnosis, Management and Prevention of COPD, Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease(GOLD) 2014.



โรงพยาบาลบ้านนา  
(BANNA HOSPITAL)

CPG : COPD	ผู้จัดทำ : นายเขตพิพิพัฒน์ วิทูรากร
รหัส CPG - PCT - 008	แก้ไขครั้งที่ : 05 วันที่บังคับใช้ วันที่ 06/06/67 หน้าที่ 3/3

การดูแลรักษาภาวะกำเริบเฉียบพลันในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาล



ผู้จัดทำ	ผู้รับรอง	ผู้อนุมัติ
 (นายเขตพิพิพัฒน์ วิทูรากร) นายแพทย์ปฏิบัติการ	 (นายพสุ จันทร์เพ็ญ) นายแพทย์ชำนาญการ ประรานคนะอนุกรรมการทีม PCT	 (นายฐานกรรณ์ ประภาศักดิ์) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบ้านนา